

V L A A M S P A R L E M E N T

stuk **559** (2009-2010) – Nr. 1
ingediend op 26 mei 2010 (2009-2010)

Voorstel van resolutie

van de dames Patricia De Waele, Gwenny De Vroe en Ulla Werbrouck
en de heer Karlos Callens

betreffende de toekomst van de renbaan van Groenendaal
en de paardenhouderij

TOELICHTING

Het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB), de beheerder van het Zoniënwoud op het grondgebied van het Vlaamse Gewest, wil via een concessie op een gedeelte van de site Groenendaal in Hoeilaart een toeristische toegangspoort ontwikkelen tot het Zoniënwoud. ANB streeft daarbij ook educatieve en recreatieve doelstellingen na met – meer specifiek aan de oude oefenrenbaan – kleinschalige en zachte recreatie, gericht op paardenliefhebbers, door bijvoorbeeld in tien paardenboxen te voorzien bij een B&B (bed and breakfast). Op de eigenlijke renbaan van Groenendaal wil ANB de pas sedert de jaren tachtig aangelegde tribune slopen. De renbaan van Groenendaal kent een rijke en lange geschiedenis sinds haar oprichting door koning Leopold II in 1888. De beschermde koninklijke loge en de bookmakersgebouwtjes zullen wel behouden blijven. De grote vlakte van de renbaan zou een openruimtegebied kunnen worden.

De gemeente Hoeilaart heeft de sloop van de tribune voorlopig kunnen laten tegenhouden door een beroep in te stellen bij de Raad voor Vergunningenbetwistingen tegen de sloopvergunning die aan ANB was verstrekt. Hoeilaart en de vzw Recreatieve Site Groenendaal hebben het voornemen om de gehele site Groenendaal, dus ook het gedeelte aan de renbaan zelf, toeristisch en recreatief te ontsluiten. In de vzw hebben verschillende Vlaamse paardensportorganisaties (VCP, VLP, VFP enzovoort) alsook de paardenrensector zich, samen met enkele lokale wandel- en paardenliefhebbers en particuliere leden uit Hoeilaart, verenigd. Een afvaardiging van de vzw heeft enkele keren vergaderd met een lokale delegatie van ANB, maar ANB beschouwde die vergaderingen niet als overleg waarbij ook inspraak mogelijk is.

In het voornemen van de vzw blijft de paardenhouderij die meer dan honderdtwintig jaar lang kind aan huis was op Groenendaal, een vooraanstaande rol spelen. Het plan van de vzw voorziet in het behoud en de restauratie van de tribune, de herinrichting van ‘groene’ parkeergelegenheid en een weggennet om de renbaan opnieuw voor het publiek te kunnen ontsluiten, met alle respect voor het statuut van Natura 2000-gebied (speciale beschermingszone (SBZ)) van het Zoniënwoud. Een deel van de in te richten oppervlakte is trouwens niet in de SBZ afgebakend.

In feite sluit het plan van de vzw Recreatieve Site Groenendaal naadloos aan bij het al even ambitieuze ‘Vlaams Actieplan voor de Paardenhouderij’ dat door zijn initiatiefnemer, minister-president Kris Peeters, op 16 februari 2009 werd voorgesteld. Het actieplan was het resultaat van de dialoogdagen met de paardensector. Heel die sector is er voorstander van om de renbaan van Groenendaal te behouden en opnieuw tot bloei te brengen, als een recreatieve en toeristische site met een belangrijke rol voor de paardensector.

Het actieplan van minister-president Peeters bevat ook, wat Groenendaal betreft, een belangrijk engagement van de Vlaamse Regering: ‘overleg rond de site Groenendaal’ met de minister van Plattelandsbeleid, de minister van Leefmilieu en de minister van Ruimtelijke Ordening, nog in de eerste helft van 2009. Een dergelijk overleg op ministerieel niveau is wel begonnen inzake de organisatie van de rensector, maar niet wat de renbanen betreft.

Dat overleg zou, ten minste, een visie moeten ontwikkelen rond Groenendaal, vanuit de wetenschap dat de paardenactiviteiten maar een deel van de site echt zouden gebruiken en dat die perfect te combineren zijn met de natuurdoelstellingen. Trouwens, die doelstellingen voor de SBZ zijn nog niet vastgelegd. De concrete maatregelen om ze te realiseren zullen pas in de komende jaren juridisch bepaald worden. Er is dus geen enkele reden om

voordien al over te gaan tot het slopen van infrastructuur, tenzij men daarmee voldongen feiten wil creëren.

Het paardenactieplan had correct ingeschat hoe groot het belang van Groenendaal is voor de toekomst van de Vlaamse paardenhouderij. Wat de galoprennen betreft, zijn de renbanen van Sterrebeek en Oostende, waar plaats geruimd werd voor de golfsport, gesloten of onzeker. Waregem heeft slechts beperkte mogelijkheden omdat het uitsluitend een hindernissenbaan is naast een drafrenbaan. Groenendaal daarentegen is de enige Vlaamse site met een renbaan waar verschillende disciplines (galop, steeplechase, hagenrennen enzovoort) beoefend zouden kunnen worden. Het is ook een unieke site voor de paardenhouderij in het algemeen. Het bestaande gebied is van oudsher als paardenterrein ingebed in het Zoniënwoud, waar recreatieve sporten als ponyrijden of paardentherapie (paardritten voor mensen met een handicap) in een welomlijnd deel goed gedijen. De visie en plannen van de gemeente Hoeilaart en de vzw Recreatieve Site Groenendaal betreffen als eerste doel niet de commerciële renbaanexploitatie maar wel toeristische en recreatieve ontwikkeling, ook op de gronden en in de gebouwen van de huidige renbaan, maar rennen zouden daar perfect kunnen.

Het paardenactieplan werd onder andere uitgewerkt omdat de paardenrensector in hoge nood zit, onder meer omdat nergens in Vlaanderen de paardenrensport nog kan worden uitgeoefend voor galop. Met name renpaardenhouders zijn daardoor meer en meer op het buitenland aangewezen voor de rennen, maar ook voor de training en stalling van hun paarden. De overheid loopt daardoor belangrijke fiscale inkomsten mis en de werkgelegenheid daalt.

Kortom, het paardenactieplan erkent de belangrijke economische, maatschappelijke en sociale functie die de paardenhouderij te vervullen heeft. Op het paardenloket na werd er echter weinig tastbaars uit het actieplan gerealiseerd. Daarmee dreigt het actieplan een dode mus te worden en in dezelfde lade te belanden als eerdere maatregelen die werden getroffen om de paardenhouderij en de paardenwedrennen nieuw leven in te blazen, zoals het decreet van 26 maart 2004 houdende regeling van herstelmaatregelen voor de Vlaamse paardenwedrennen of de resolutie van 20 december 2007 betreffende gecoördineerde aandacht voor de paardenhouderij binnen het Vlaamse beleid.

Patricia DE WAELE

Gweny DE VROE

Ulla WERBROUCK

Karlos CALLENS

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- gelet op:
 - 1° het decreet van 26 maart 2004 houdende regeling van herstelmaatregelen voor de Vlaamse paardenwedrennen, houdende machtiging aan de Vlaamse Regering om mee te werken aan de oprichting van de vereniging zonder winstgevend doel “Vlaamse Federatie voor Paardenwedrennen” en houdende wijziging en opheffing van sommige bepalingen van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen (*Parl. St. VI. Parl. 2002-03*, nr. 1462/12);
 - 2° de resolutie van 20 december 2007 betreffende gecoördineerde aandacht voor de paardenhouderij binnen het Vlaamse beleid (*Parl. St. VI. Parl. 2006-07*, nr. 1290/5);
 - 3° het ‘Vlaams Actieplan voor de Paardenhouderij. Naar een duurzame ontwikkeling van de Vlaamse Paardenhouderij’, voorgesteld door de minister-president in februari 2009;
 - 4° de stand van zaken voor het bepalen van de instandhoudingsdoelstellingen en -maatregelen voor het gebied en het gebruik van het instrument ‘passende beoordeling’;
- overwegende dat:
 - 1° de paardenhouderij en het houden van paardenwedrennen een sociaal-economisch en maatschappelijk belangrijke activiteit is waaraan direct en indirect duizenden banen verbonden zijn;
 - 2° Vlaanderen een zeer rijke traditie heeft in de paardensport, in het bijzonder in Groenendaal;
 - 3° de hele site van Groenendaal van cruciaal belang is voor de toekomst van de paardenhouderij en de paardenrennen maar dat die deels in SBZ-gebied (SBZ: speciale beschermingszone) ligt, en dat paardenactiviteiten principieel niet onverenigbaar zijn met het statuut van natuurgebied, zolang de instandhoudingsdoelstellingen en -maatregelen niet zijn bepaald en een eventuele passende beoordeling heeft plaatsgehad;
- vraagt de Vlaamse Regering:
 - 1° het paardenactieplan dringend verder uit te voeren in nauw overleg met de betrokken sector;
 - 2° de bestaande renbanen in Vlaanderen te ondersteunen en aan te passen aan de actuele eisen van de moderne renpaardensport in nauw overleg met de sector van de paardenwedrennen;
 - 3° de gehele site van Groenendaal, inclusief de renbaan, vanuit een algemeen maatschappelijk belang en met het grootste respect voor de natuur te ontwikkelen als een toeristische en recreatieve toegangspoort tot het Zoniënwoud, waarbij de paardenhouderij een voorname rol krijgt toebedeeld, en daarover – inclusief over het organiseren van rennen in verhouding met de draagkracht van de site – te overleggen met het gemeentebestuur van Hoeilaart, de vzw Recreatieve Site Groenendaal en de vzw Vlaamse Federatie voor Paardenwedrennen;
 - 4° ten minste zolang de procedure om het SBZ-statuuut van het gebied te bepalen niet definitief is vastgesteld, geen actie of afbraak te ondernemen die de doelstelling, verwoord in punt 3°, in het gedrang brengt.

Patricia DE WAELE
Gwenny DE VROE
Ulla WERBROUCK
Karlos CALLENS